

27. august, 2007

Forskning på (tilgængelig) tid – ikke på køn

I Informations bagsideleder d. 27. august, "Kvinder på uni" skriver *weis*, at "I Danmark er et af kriterierne for, om en forsker er kvalificeret til en stilling, hvor mange videnskabelige artikler vedkommende har publiceret. Men der tages ikke hensyn til, hvor lang tid man har haft til rådighed, . . ." Første del af dette er korrekt; der tages bl.a. hensyn til antallet af publikationer ved bedømmelse af en ansøger til en akademisk stilling, om end kvaliteten af publikationerne er en meget mere vigtig parameter end antallet. Det er jo derfor man taler om et bedømmelsesudvalg, og ikke et optællingsudvalg. Men hvad der skrives i den anden del af citatet, er heldigvis fuldstændigt forkert. I hvert fald i den del af forskerverdenen, som jeg kender til.

Den tid som har været til rådighed for produktionen af en ansøgers videnskabelige arbejder, er nemlig en uhyre vigtig information ved bedømmelse af en ansøger og i sidste ende ved en sammenligning af forskellige ansøgere. Hvis to ansøgere f.eks. har produceret fem publikationer af samme kvalitet, har det næste skridt i alle udvalgsarbejder, jeg har deltaget i, såvel indenlands som udenlands, været at se på hvor lang tid de to ansøgere har haft til rådighed. Har den ene brugt fem år på produktionen, mens den anden har klaret det på to år, så vil sidstnævnte stå klart stærkest i den endelige indstilling som udvalget afgiver. *Medmindre* den førstnævnte i de fem år har haft tre års aktiviteter udenfor forskningsverdenen - evt. i anden ansættelse eller orlov. Og orlov indbefatter som bekendt barsels- og forældreorlov. Det som derfor er afgørende, hvis kvaliteten er den samme, er hvor meget, der er forsket på den tilgængelige tid. Dvs. det afgørende er *produktivitet* (produktion pr. tilgængelig tid) og *ikke produktion* i sig selv.

Og af den grund er forsættelsen på ovennævnte citat af *weis*, ". . . og det stiller kvinder langt dårligere," heldigvis også forkert, da den bygger på en forkert præmis. Ved bedømmelse til videnskabelige stillinger er kvinder eller mænd som har haft barsels- eller forældreorlov ikke dårligere stillet end andre. De vurderes på lige fod med andre ansøgere på deres produktivitet. Og den er ubestrideligt bestemt ved udført forskning på tilgængelig tid, ikke på køn eller andre irrelevante faktorer.

Citaterne af *weis* kan ved en overfladisk gennemlæsning af bagsidelederen synes at finde støtte i en udtalelse af professor Nina Smith i Information fra d. 24/8, som repeteres som indledning til lederen. Men det er ikke tilfældet. Nina Smith udtaler omhyggeligt: "Hvis man bare måler på mængden af publikationer og ikke tager hensyn til den mængde af tid, ansøgeren har haft til at producere artiklerne i, vil det i gennemsnit diskriminere kvinderne." Bemærk det første ord, "Hvis." Som min erfaring tilsiger, så er det heldigvis netop et hypotetisk scenario, Nina Smith beskriver.

At kvinder er underrepræsenteret på mange områder i forskningsverdenen er indiskutabelt. Men hvis man vil ændre på dette forhold, er praksis ved bedømmelsesarbejder ikke det rette sted at gribe ind. Ændringer her vil uvægerligt lede til kønsbestemte særregler, som ikke vil være til gavn for nogens produktivitet. Hverken kvinders, mænds eller forskningsverdenens.